

**KLAIPĖDOS RAJONO TURIZMO PLĖTROS
PLANO IKI 2020 M. ĮGYVENDINIMO
MONITORINGO IR VERTINIMO ATASKAITA**

2019

Turinys

ĮVADAS	3
I. TURIZMO PLĖTROS PLANO RENGIMO ANALIZĖ	4
II. TURIZMO PLĖTROS PLANO ĮGYVENDINIMO ANALIZĖ.....	3
II.1. Efekto rodiklių monitoringas ir vertinimas	4
II.2. Priemonių įgyvendinimo monitoringas ir vertinimas	7
III. IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS NAUJAM TURIZMO PLĖTROS PLANUI.....	13
IV. PRIEDAI.....	14
1 priedas. Klaipėdos rajono turizmo plėtros plano iki 2020 m. tikslų, uždavinių ir priemonių suvestinė	14
2 priedas. Klaipėdos rajono turizmo plėtros plano iki 2020 m. efekto rodiklių suvestinė.....	14
3 priedas. Klaipėdos rajono turizmo plėtros plano iki 2020 m. priemonių pasiekimo suvestinė pagal tikslus, uždavinius.....	14

ĮVADAS

Turizmo plėtros planas iki 2020 m. yra strateginio planavimo dalis, kuris parengtas vadovaujantis Valstybės ilgalaikės raidos strategija, patvirtinta 2002 m. lapkričio 12 d. LR Seimo nutarimu Nr. IX-1187, Lietuvos Respublikos turizmo įstatymu patvirtintu 1998 m. kovo 19 d. Nr. VIII-667 bei Nacionaline turizmo plėtros 2007–2013 metų programa patvirtinta 2007 m. rugpjūčio 29 d. Nr. 944.

Kitų, turizmo plėtros plano rengimą, derinimą ir tvirtinimą reglamentuojančių teisinių dokumentų Klaipėdos rajono savivaldybėje nėra.

2016 m. lapkričio 30 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 metų programą. Programoje nustatyti valstybės turizmo plėtros iki 2020 m. tikslai, uždaviniai ir plėtros prioritetai, atsižvelgiant į darniojo turizmo principus. Svarbiausi programos tikslai – gerinti turizmo infrastruktūros plėtrą ir paslaugų kokybę, Lietuvos, kaip turistinės šalies, žinomumą ir jos įvaizdį, mažinti turizmo paslaugų sezoniškumą. Programoje išvardyti prioritetiniai turizmo plėtros regionai (Vilniaus, **Pajūrio, (Kuriam priskirta Klaipėdos rajono savivaldybė)** Nemuno žemupio, Pietų Dzūkijos, Rytų Aukštaitijos ir Žemaitijos aukštumų), apimantys savivaldybių teritorijose esančius patraukliausius turistinius objektus.

Turizmas yra svarbus daugelio Europos regionų plėtrai. Poreikis didinti regionų patrauklumą skatina vis daugiau vietovių ir šio sektoriaus atstovų imtis darnios ir nekenksmingos aplinkai veiklos. Siekiant paspartinti darnią Klaipėdos rajono savivaldybės plėtrą bei atsižvelgiant į tai, kad 2020 metais baigiasi Klaipėdos rajono savivaldybės turizmo plėtros plano rengto iki 2020 metų periodui įgyvendinimo laikotarpis, atsirado poreikis parengti naują Klaipėdos rajono savivaldybės turizmo plėtros planą iki 2030 metų, kuris yra vienas iš svarbesnių Klaipėdos rajono savivaldybės plėtros skatinimo dokumentų, padėsiančių pritraukti investicijas, racionaliai bei efektyviai panaudoti savivaldybės, valstybės, Europos Sąjungos lėšas.

Pateikiame Klaipėdos rajono turizmo plėtros plano iki 2020 metų monitoringo ir vertinimo ataskaitą.

Ataskaitos tikslas – įvertinti vykdomų, nevykdomų, nebeaktualių ir įvykdytų turizmo plėtros plano priemonių svarbą pagal tikslus.

Ši analizė leis pasirengti kokybiškam turizmo plėtros plano parengimui, išnagrinėjant alternatyvias plėtros perspektyvas, numatant svarbiausius tikslus, uždavinius, priemones bei jiems įgyvendinti tikslingą savivaldybės, valstybės, Europos Sąjungos ir kitų šalių paramos lėšų panaudojimą.

Turizmo plėtros planas (TPP) iki 2020 metų vertinamas pagal jame numatytą įgyvendinimo stebėseną.

Siekiant užtikrinti nuoseklią turizmo plėtrą, rengiant Klaipėdos rajono turizmo plėtros planą iki 2030 m., bus įvertinamas šiuo metu galiojančiame turizmo plėtros plane iki 2020 m. numatytų tikslų pasiekimas, rajono turizmo plėtros vizijos ir krypties aktualumas, vertinant šiandienos ir ateities tendencijas bei iššūkius. Atsižvelgiant į atliktą analizę, ateinančiam laikotarpiui rengiama Turizmo plėtros plano koncepcija, formuluojama vizija, strateginiai tikslai, prioritetai, tikslai ir uždaviniai.

I. TURIZMO PLĖTROS PLANO RENGIMO ANALIZĖ

Klaipėdos rajono turizmo plėtros planas iki 2020 m. (toliau – Klaipėdos rajono TPP iki 2020 m.) yra suderintas su pagrindiniais šalies strateginiais dokumentais bei savivaldybės parengtais planais: Valstybės ilgalaikės raidos strategija, patvirtinta 2002 m. lapkričio 12 d. LR Seimo nutarimu Nr. IX-1187; Lietuvos Respublikos turizmo įstatymu, patvirtintu 1998 m. kovo 19 d. Nr. VIII-667; Nacionaline turizmo plėtros 2007–2013 metų programa, patvirtinta 2007 m. rugpjūčio 29 d. Nr. 944; Lietuvos Respublikos nutarimu patvirtintu „Nacionaline darnaus vystymosi strategija“ (Nutarimas Nr. 1160, 2003 metų rugsėjo 11 d.) ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais, įstatymais, nutarimais reglamentuojančiais atskirų turizmo sričių klausimus, kurie buvo nagrinėjami ir sprendžiami Klaipėdos rajono turizmo plėtros plane.

Klaipėdos rajono turizmo plėtros planas iki 2020 m. nebuvo tvirtintas Tarybos sprendimu, viso dokumento rengimo eiga atsispindi 1.1. paveiksle.

1.1. pav. Klaipėdos rajono turizmo plėtros plano iki 2020 metų rengimo eiga

Šaltinis: sudaryta autorių

Rengtame Klaipėdos rajono turizmo plėtros plane iki 2020 metų, suformuota Klaipėdos rajono turizmo plėtros iki 2020 metų vizija: **Klaipėdos rajonas - regioninio aktyvaus turizmo ir rekreacijos centras.**

Klaipėdos rajono turizmo plėtros pagrindinė orientacija – nacionalinis ir vietinis turizmas, nacionalinio bei regioninio lygmens rekreacinės veiklos pasiūla.

Pagrindinis Klaipėdos rajono turizmo plėtros plano iki 2020 metų tikslas – nacionalinės ir regioninės reikšmės turizmo objektų ir rekreacinės veiklos tinklo sukūrimas, o ne pavienių rekreacinių teritorijų plėtojimas skirtingomis kryptimis.

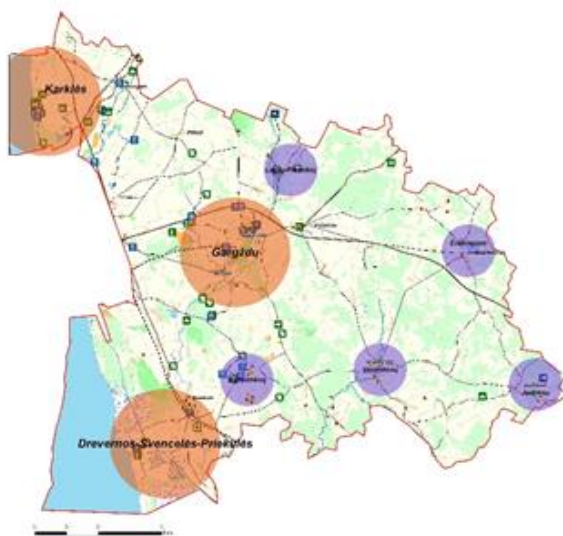
Dokumente išskirtos šios prioritetinės turizmo ir rekreacijos plėtros teritorijos Klaipėdos rajone laikotarpiui iki 2020 m. (1.2. pav.):

1) Klaipėdos rajono nacionalinio potencialo teritorijos:

- Karklės,
- Gargždų,
- Drevernos – Svencelės - Priekulės.

2) Klaipėdos rajono regioninio potencialo teritorijos:

- Agluonėnų,
- Veiviržėnų,
- Judrėnų,
- Endriejavo,
- Lapių - Pikteikių.

1.2. pav. Klaipėdos rajono nacionalinio ir regioninio potencialo teritorijos

Šaltinis: sudaryta autorių

Remiantis prioritetinėms plėtros teritorijomis buvo išskirti 4 tikslai, 13 uždavinių ir 72 priemonės. Nurodyti priemonių įgyvendinimo indikatoriai, terminai bei vykdytojai. Turizmo plėtros planas iki 2020 metų vertinamas pagal jame numatytą įgyvendinimo stebėseną. Toliau pateikiame keturių Klaipėdos rajono Turizmo plėtros planas iki 2020 m. tikslų priemonių vykdymo apibendrinimą (žr. 1.1. lentelė).

1.1. Lentelė. Klaipėdos rajono turizmo plėtros plano iki 2020 m. priemonių pasiekimo suvestinė pagal tikslus

Tikslai	I	II	III	IV
Suplanuotos priemonės*	46	4	21	1
Įgyvendinta priemonių	9	2	6	0
Vykdoma priemonių	21	2	13	1
Nevykdoma priemonių	13	-	-	-
Nebeaktuali	3	-	2	-

*Pastabos. Lentelėje pateiktas priemonių / veiksmų skaičius.

Šaltinis: sudaryta autorių, pagal Klaipėdos rajono turizmo plėtros iki 2020 m. plano 2018 m. metinę priemonių vykdymo ataskaitą.

Klaipėdos rajono turizmo plėtros plane iki 2020 m. įvertinta, jog Klaipėdos rajono turizmo aplinka yra palanki vystyti Valstybės ilgalaikės raidos strategijoje nustatytas prioritetingas turizmo plėtros rūšis, tokias kaip kultūrinis ir pažintinis, dalykinis ar verslo, vandens (jūrų ir upių), ekologinis ir kaimo turizmas.

Klaipėdos rajono savivaldybė NTPP (Nacionalinė turizmo plėtros programa) programoje yra priskirta Nemuno, Kuršių marių, pajūrio turistiniam maršrutui. Klaipėdos rajonui, kaip Nacionalinėje turizmo plėtros programos priemonių atsakingam vykdytojui, iki 2013 m. buvo priskirta įgyvendinti šiuos uždavinius: tobulinti turizmo sektoriaus planavimą ir administravimą; plėtoti viešąją kultūrinio turizmo infrastruktūrą; plėtoti viešąją aktyvaus poilsio turizmo infrastruktūrą ir plėtoti Lietuvos turizmo rinkodarą, skatinančią atvykstamąjį ir vietinį turizmą.

Klaipėdos rajono turizmo plėtros plane iki 2020 m. buvo analizuojama turizmo aplinka, turizmo sektorius, turizmo rūšys, kurios apėmė laikotarpį nuo 2007 m. iki 2010 m. (iš viso 4 metų laikotarpis), o duomenys lyginti Klaipėdos rajono ir šalies kontekste. Aplinkos analizė vykdyta analizuojant - **4 Klaipėdos rajono turizmo aplinkas**: gamtinę, kultūrinę, socialinę, teisinę, **6 Klaipėdos rajono turizmo sektorius**: apgyvendinimo, maitinimo, turizmo, transporto, viešojo turizmo, lankytinų vietų bei **6 Klaipėdos rajono turizmo rūšis**: gamtinio, kultūrinio, sporto, kaimo, vandens ir golfo turizmo.

Analizės pabaigoje atlikta teigiamų ir neigiamų veiksnių suvestinė, bei atliktos PEST (politiniai, ekonominiai, socialiniai ir kultūriniai, aplinkosauginiai, gamtiniai, geografiniai, technologiniai veiksniai) ir SSGG (stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių) analizės. Klaipėdos rajono turizmo plėtros galimybės buvo vertinamos sudarant turizmo plėtros vertinimo matricą, kuri sudaryta iš dviejų ašių – išteklių/paslaugų/infrastruktūros (gamtiniai išteklių, kultūriniai išteklių, vietinės iniciatyvos ir aktyvumas, infrastruktūra, teikiamos turizmo paslaugos ir teikiamos rekreacinės paslaugos) ir jų reikšmingumo lygio (tarptautinė, nacionalinė, regioninė ir vietinė reikšmė) sankirtose, bei dvidešimt keturių laukų principu.

Turizmo išteklių/paslaugų/infrastruktūros suvestinė parodė, kad Klaipėdos rajone stipriausios regioninės pozicijos, yra potencialas nacionaliniam/tarptautiniam lygiui siekti ir plėtoti.

II. TURIZMO PLĖTROS PLANO ĮGYVENDINIMO ANALIZĖ

Efektyviam ir tikslingam Klaipėdos rajono turizmo plėtros plano iki 2020 m. įgyvendinimui ir priežiūrai vykdyta įgyvendinimo stebėseną. Klaipėdos rajono turizmo plėtros planas yra įgyvendinamas jo priemonės ar priemonėje numatytus darbus įtraukiant į Klaipėdos rajono savivaldybės strateginį veiklos planą. Klaipėdos rajono turizmo plėtros plano stebėseną įgyvendinama pasitelkus dviejų lygių rodiklius:

- Efekto rodiklius,
- Priemonių įgyvendinimo rezultatus.

Turizmo plėtros plano įgyvendinimo sėkmę naudojant efekto rodiklius matuojama kiekvienos turizmo paslaugas teikiančios įmonės ir viso rajono mastu. Kasmet įvertinami šių rodiklių pokyčiai:

- Turistų skaičius apgyvendinimo įmonėse
- Apgyvendinimo įmonių užimtumas
- Nakvynių skaičius apgyvendinimo įstaigose
- Viešnagės trukmė
- Vidutinės turistų išlaidos viešnagės metu
- Turistų pasitenkinimas teikiamomis turizmo paslaugomis
- TIC lankytojų skaičius
- TIC tinklapio lankytojų skaičius
- Rajono paminėjimai regioninėje, nacionalinėje ir užsienio spaudoje

Pagal Klaipėdos rajono turizmo plėtros planą iki 2020 m. įgyvendinimo priežiūra vykdoma kasmet rengiant kasmetines *Klaipėdos rajono turizmo plėtros iki 2020 metų plano priemonių vykdymo ataskaitas*, kuriose nurodoma įvykdymo būklė/statusas ir atsakingas vykdytojas. Už šių ataskaitų rengimą atsakingas yra Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir investicijų skyrius.

Kiekvienais metais įgyvendinimo rodikliai yra renkami ir sisteminami. Iš susistemintų duomenų galima daryti išvadą, jog, daugelis rodiklių išliko to paties lygio, didėjo arba kito nežymiai, vadinasi tų priemonių, kurios buvo įgyvendintos, įtaka rodiklių gerėjimui buvo ženkli. Rodiklių surinkimą ir susistemimą apsunkina tai, jog Statistikos departamentas neberenka ir nebeskelbia tam tikrų duomenų, kurie yra įtraukti į Klaipėdos rajono turizmo plėtros planą. Taip pat stebėseną apsunkina tai, kad kitų Lietuvos miestų ir rajonų savivaldybės neturi vieningos matavimo rodiklių sistemos ir tai neleidžia atlikti lyginamosios analizės.

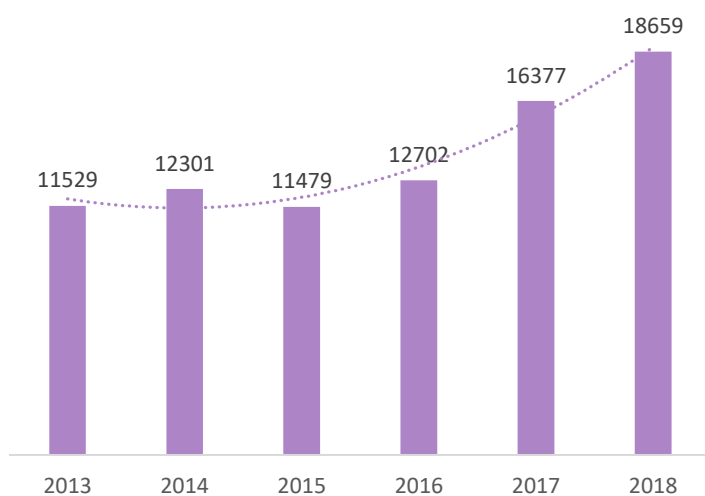
Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir investicijų skyrius Klaipėdos rajono turizmo plėtros iki 2020 metų plano priemonių vykdymo ataskaitų rengimui reikalingus duomenis gauna iš priemonių įgyvendinimą koordinuojančių padalinių, kurie parengia apibendrintas metines vykdymo ataskaitas. Ataskaitos yra pristatomos Strateginio planavimo komisijai, komitetams ir tarybai.

Klaipėdos rajono TPP iki 2020 m. yra stebimas efekto rodiklių ir priemonių įgyvendinimo rezultatų pasiekiamumas.

II.1. Efekto rodiklių monitoringas ir vertinimas

Klaipėdos rajono turizmo plėtros plano iki 2020 m. efekto rodiklių pasiekiamumo vertinimas atliktas už 2014–2018 metus (2014 m. rodikliai – ataskaitos taškas), analizuojant Klaipėdos rajono turizmo plėtros plano iki 2020 m. metines priemonių vykdymo ataskaitas ir Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenis. Todėl bus vertinamos bendros rodiklių kitimo tendencijos už 2014–2018 metus.

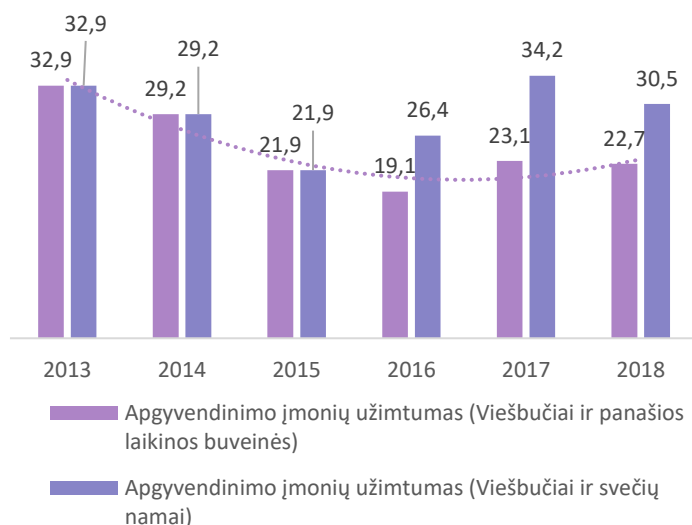
Iš viso Klaipėdos rajono TPP iki 2020 m. tikslams ir uždaviniams įvertinti suformuoti 4 tikslai, 13 uždavinių ir 72 priemonės. Turizmo plėtros plano įgyvendinimo sėkmė buvo matuojama efekto rodikliais. Iš numatytų 9 rodiklių, buvo fiksuojami 5 rodikliai, kitų efekto rodiklių nebuvo galima įvertinti, nes nebuvo stebimos jų reikšmės, sudėtinga gauti duomenis ir t.t. (viešnagės trukmės, vidutinių turistų išlaidų viešnagės metu, turistų pasitenkinimo teikiamomis turizmo paslaugomis, rajono paminėjimų regioninėje, nacionalinėje ir užsienio spaudoje – nebuvo galima vertinti, nes tokia statistika nebuvo renkama).

Vertinant pirmąjį rodiklį nuo 2013 m. iki 2018 m. skaičius išaugo apie 62 proc. (nuo 11,529 iki 18,659 tūkst.) ir visą periodą didėjo tolygiai.

2.1.1. pav. Turistų skaičius apgyvendinimo įmonėse, vnt.

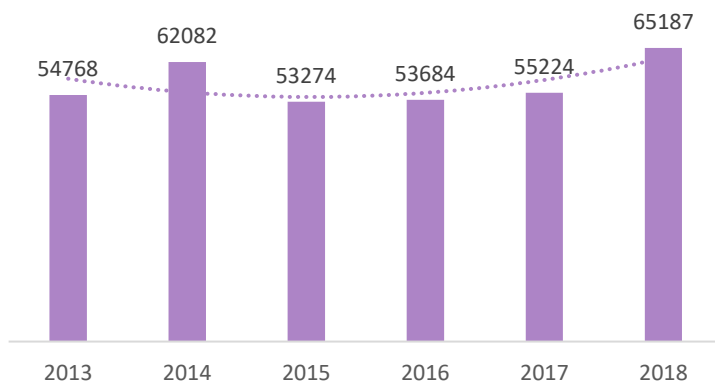
Šaltinis: sudaryta autorių, pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis

Iki 2016 m. duomenys buvo kaupiami pagal viešbučių apgyvendinimo pateiktus rodiklius, nuo 2016 m. LR statistikos departamentas apgyvendinimo įmonių užimtumą išskyrė ir į Apgyvandinimo įmonių užimtumą (Viešbučiai ir svečių namai - numerius). Nuo 2016 m. matome Viešbučių ir „Svečių namai“ numerių užimtumo ženklesnį procentinį augimą, lyginant su viešbučio numeriais. Nuo 2016 m. iki 2018 m. užimtumas didėjo 4,1 proc.

2.1.2. pav. Apgyvandinimo įmonių užimtumas, viešbučiuose ir viešbučiuose ir svečių namuose, proc.

Šaltinis: sudaryta autorių, pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis

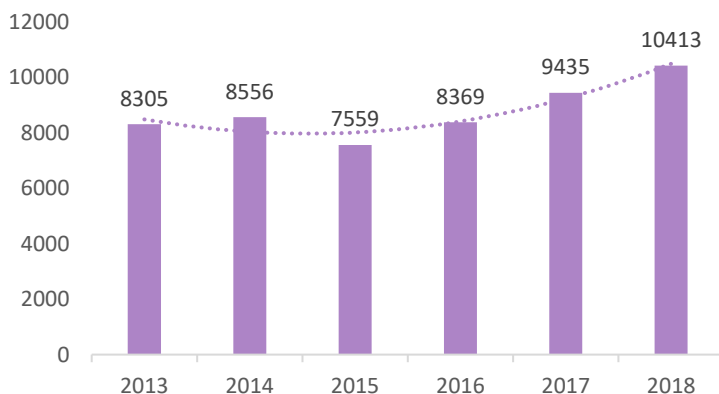

Nakvynių skaičius apgyvendinimo įstaigose bendrai nuo 2013 m. buvo kintantis, tik didesnis šuolis matomas 2018 m.

Nuo 2013 m. 19,02 proc., o nuo 2017 m. iki 2018 m. net 18,04 proc.

2.1.3. pav. Nakvynių skaičius apgyvendinimo įstaigose, vnt.

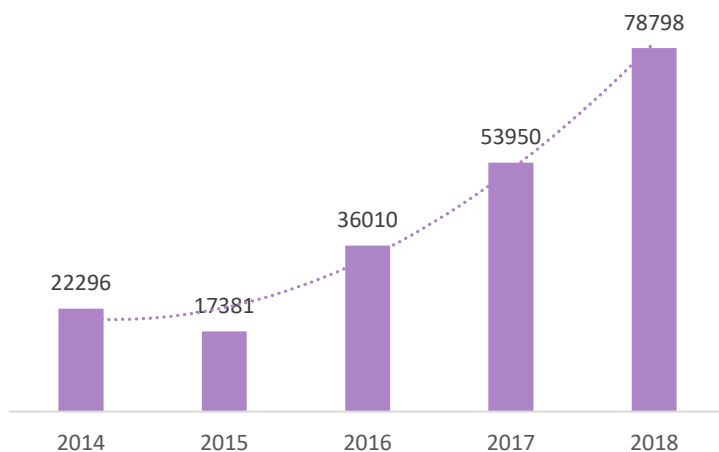
Šaltinis: sudaryta autorių, pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis

TIC lankytojų skaičius, lyginant 2013 ir 2018 metus išaugo 25,38 proc.

2.1.4. pav. TIC lankytojų skaičius, vnt.

Šaltinis: sudaryta autorių, pagal TIC veiklos ataskaitų duomenis

Rodiklio TIC tinklapio lankytojų skaičius išaugo net 2,5 karto. Tačiau duomenys pradėti rinkti tik nuo 2014 metų.

2.1.5. pav. TIC tinklapio lankytojų skaičius, vnt.

Šaltinis: sudaryta autorių, pagal TIC veiklos ataskaitų duomenis

Išanalizavus visų rodiklių kitimo tendencijas, matomas teigiamas pokytis arba nežymus kitimas: turistų skaičius augo, apgyvendinimo/nakvynių užimtumas didėjo, TIC ir TIC svetainės lankytojų skaičius ženkliai išaugo.

II.2. Priemonių įgyvendinimo monitoringas ir vertinimas

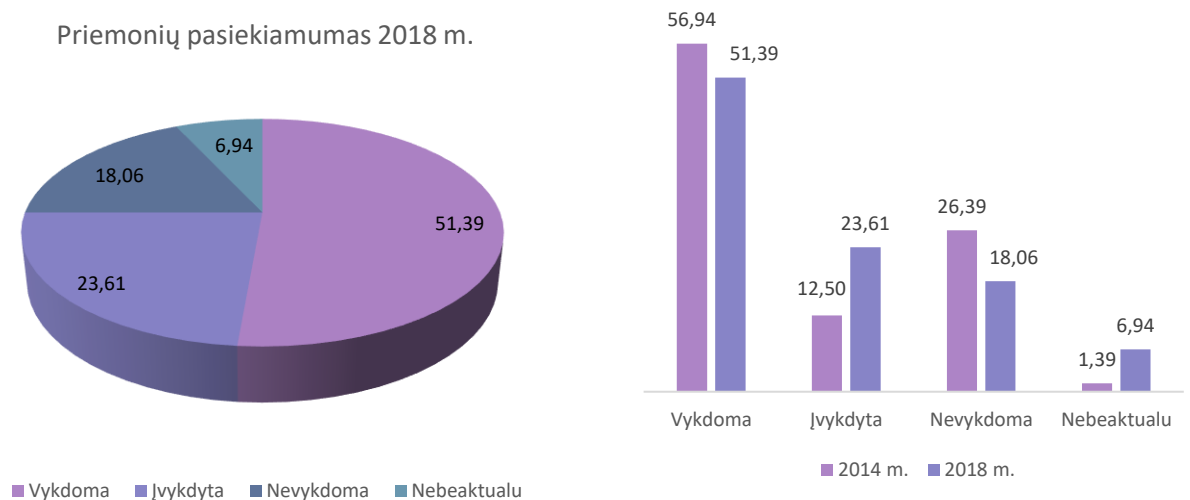
Klaipėdos rajono TPP iki 2020 m. priemonių įgyvendinimo vertinimas atliktas matuojant priemonės įgyvendinimo lygį 2018 metų pabaigoje, t. y. analizuojant metines priemonių vykdymo ataskaitas. Visos priemonės yra skirstomos į vykdytas (vertinimo metu jų įgyvendinimas dar tęsiasi), įvykdytas bei nevykdytas.

Klaipėdos rajono TPP iki 2020 metų stebėseną buvo pradėta vykdyti 2014 m., po TPP parengimo plano praėjus 3 metams, t. y. praėjus minimaliam periodui efektui pasiekti.

Klaipėdos rajono turizmo plėtros plano iki 2020 m. priemonių vykdymo ataskaitoje 2018 m. vertinamos 72 priemonės.

Iš jų 2018 m. 51,39 proc. (arba 37 priemonės) yra vykdomos priemonės, įvykdytų priemonių yra 23,61 proc. (arba 17 priemonių), 18,00 proc. (arba 13 priemonių) – 2018 m. nevykdomos bei 6,94 proc. (arba 5 priemonės) yra nebeaktualios. 2018 m. pabaigoje buvo iš viso buvo įgyvendinta 75 proc. priemonių.

Lyginant 2018 m. su 2014 m. nevykdomų priemonių procentinė dalis sumažėjo 8 proc. vykdytų priemonių procentinė dalis sumažėjo 5 proc. įvykdytų priemonių procentinė dalis išaugo 11 proc. Dalis priemonių yra Klaipėdos rajono savivaldybės tęstiniai projektai (vykdomos priemonės). Išaugęs įvykdytų priemonių skaičius rodo, kad Klaipėdos rajono turizmo plėtros plano iki 2020 m. periodas baigiasi, todėl būtina peržiūrėti, atnaujinti arba suformuoti naują Klaipėdos rajono turizmo plėtros planą.

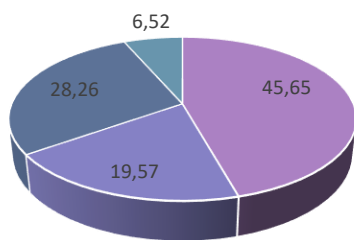

2.2.1. pav. Klaipėdos rajono TPP iki 2020 m. priemonių įgyvendinimas 2018 m. pabaigoje ir pokytis 2014-2018 m., proc.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Klaipėdos rajono turizmo plėtros plano iki 2020 m. 2014 ir 2018 m. metines priemonių vykdymo ataskaitas.

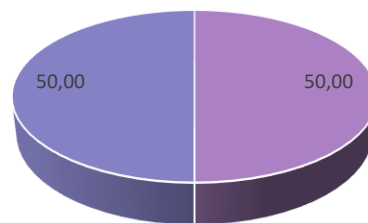
Klaipėdos rajono TPP iki 2020 metų numatyti 4 tikslai, priemonių pasiskirstymas pagal tikslus parodytas 2.2.2. paveiksle.

**I tikslo priemonių pasiekiamumas
2018 m.**

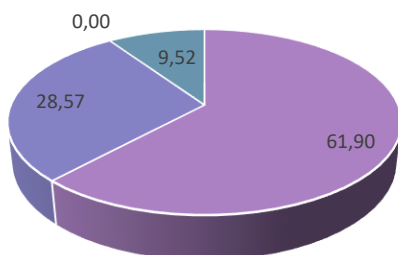
■ Vykdoma ■ Įvykdyta ■ Nevykdoma ■ Nebeaktuali

**II tikslo priemonių pasiekiamumas
2018 m.**

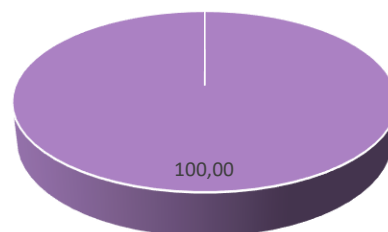
■ Vykdoma ■ Įvykdyta ■ Nevykdoma ■ Nebeaktuali

**III tikslo priemonių pasiekiamumas
2018 m.**

■ Vykdoma ■ Įvykdyta ■ Nevykdoma ■ Nebeaktuali

**IV tikslo priemonių pasiekiamumas
2018 m.**

■ Vykdoma ■ Įvykdyta ■ Nevykdoma ■ Nebeaktuali

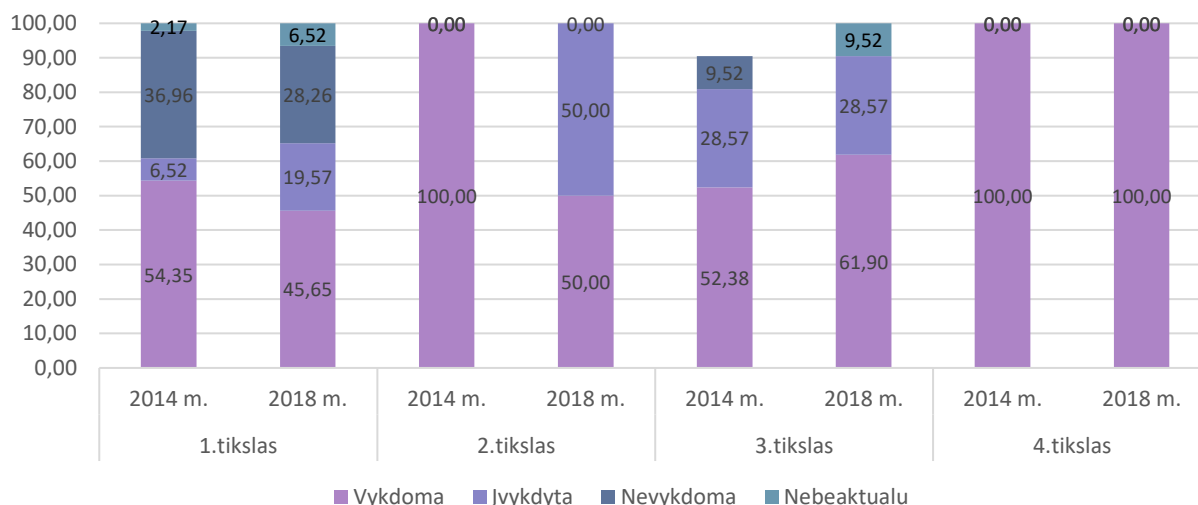
2.2.2. pav. Klaipėdos rajono TPP iki 2020 m. priemonių įgyvendinimas 2018 m. pabaigoje tikslus, proc.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Klaipėdos rajono turizmo plėtros iki 2020 m. plano 2018 m. metinę priemonių vykdymo ataskaitą.

I tikslui įgyvendinti buvo numatyta daugiausiai – 21 priemonė, iš kurių 45,65 proc. vykdomų, 19,57 proc. – įvykdytų ir 28,26 proc. nevykdomų ir 6,52 proc. nebeaktualių; **II tikslui** įgyvendinti buvo numatyta gerokai mažiau – 2 priemonės, iš kurių 100 proc. vykdoma; **III tikslui** įgyvendinti buvo numatyta 13 priemonių, iš kurių 61,90 proc. vykdomų, 28,57 proc. – įvykdytų ir 9,52 proc. nevykdomų; **IV tikslui** įgyvendinti buvo numatyta 1 priemonė, kuri šiuo metu vykdoma 100 proc.

Taigi efektyviausiai vykdytas tikslas iki 2018 m. pabaigos lyginant įgyvendintas priemones buvo **II tikslas** – 50 proc., jame numatytas 1 uždavinys ir 4 priemonės, šiuo metu 2 priemonės dar įgyvendinamos; **III tikslas** – 29 proc. iš numatytos 21 priemonės, 6 yra jau įgyvendintos; **II tikslas** – 20 proc. iš 46 priemonių, įgyvendintos 9; **IV tikslas** – 0 proc., 1 priemonė, kuri šiuo metu dar įgyvendinama.

Lyginant su 2014 m., nustatyta, kad intensyviausiai per penkerius metus pasikeitė **I tikslo** įgyvendinimas (2014 m. apie 40 proc. priemonių buvo nevykdomų, o 2018 m. jų liko 35 proc.), ir **II tikslo** įgyvendinimas (2014 m. buvo 100 proc. priemonių buvo vykdomos, o 2018 m. pusė jų buvo įvykdytų), pakankamai paspartėjo, ir **III tikslo** įgyvendinimas (per penkerius metus nevykdomų priemonių dalis nepakito, o 2018 m. vykdomų priemonių procentas padidėjo 9,52 proc.).

2.2.3. pav. Klaipėdos rajono TPP iki 2020 m. priemonių įgyvendinimas 2018 m. pabaigoje pagal tikslus ir su 2014 m., proc.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Klaipėdos rajono turizmo plėtros iki 2020 m. plano 2014 m. ir 2018 m. metines priemonių vykdymo ataskaitas

Atskirai apžvelgsime įvykdytų priemonių ir jų pobūdžio sąsajas. Iš viso 2018 m. tokių buvo 17 (arba 23,6 proc.).

1 tikslo įvykdytos priemonės:

- 1.1.8. Automobilių stovėjimo aikštelės (kelias Klaipėda - Dargužiai, greta Olando kepurės kraštovaizdžio draustinio) įrengimas
- 1.1.9. Automobilių stovėjimo aikštelių Karklėje įrengimas
- 1.1.15. Drevernos prieplaukos operatoriaus parinkimas
- 1.2.1. Klaipėdos rajono savivaldybės BĮ Sporto centro sporto salės renovacija
- 1.2.5. Žiemos slidinėjimo centro Piktėikių k. įkūrimas
- 1.3.1. Dviračių trasų Klaipėdos rajone specialaus plano parengimas
- 1.3.3. Dviračių ir pėsčiųjų takų Gargždų mieste (J. Basanavičiaus g., Kvietinių g., Kęstučio g.) techninių projektų parengimas ir įrengimas
- 1.6.1. Vilhelmo kanalo pritaikymo turizmui galimybių studija
- 1.6.2. Klaipėdos rajono rekreacinės žvejybos plėtros galimybių studija

Iš pateiktų įvykdytų priemonių matome, kad beveik visos jos buvo skirtos infrastruktūros plėtrai, tik dvi iš jų galimybių studijoms, ir po vieną prieplaukos operatoriaus parinkimui ir dviračių takų plano parengimui.

2 tikslo įvykdytos priemonės:

- 2.1.1. Gamtinio turizmo maršrutų parengimas ir leidyba: paukščių stebėjimo, gyvūnų stebėjimo, augalų pažinimo, vaistažolių rinkimo, lakštingalų klausymo, gražiausių kraštovaizdžio vietų ir kt.
- 2.1.2. Gamtinio turizmo gidų parengimo organizavimas

Abi įvykdytos priemonės – rinkodarinės – skirtos gamtinio turizmo populiarinimui.

3 tikslo įvykdytos priemonės:

- 3.2.2. Klaipėdos rajono piliakalnių lankymo maršruto parengimas ir leidyba
- 3.2.4. Veiviržėnų piliakalnio rekreacinės infrastruktūros įrengimas
- 3.3.1. Senosios turgaus aikštės Priekulėje atkūrimas
- 3.3.3. Amatų centro įkūrimas Veiviržėnų m.
- 3.4.1. Ablingos memorialo atkūrimas
- 3.4.3. Žydu naikinimo vietų lankymo maršruto sukūrimas

Šio tikslo 5 iš 6 įvykdytų priemonių taip pat infrastruktūrinės, o viena skirta piliakalnių lankymo maršrutų parengimui.

Įgyvendinus šias 17 priemonių buvo sukurta arba atnaujinta 12 infrastruktūros objektų, sudaryti dviračių takų, gamtinio stebėjimo ir piliakalnių lankymo maršrutai, gamtinio stebėjimo gidas, parengtos 2 galimybių studijos ir parinktas Drevernos prieplaukos operatorius.

Žemiau pateikiame TPP priemonių apžvalgą ir nevykdymo priežastis, remiantis 2018 m. metinių priemonių vykdymo ataskaita.

2.2.1. Lentelė. Klaipėdos rajono turizmo plėtros plano iki 2020 m. priemonių apžvalga ir nevykdymo priežastys

<i>I TIKSLAS. Aktyvaus turizmo tinklo plėtra Klaipėdos rajone.</i>	<i>Priemonių apžvalga ir nevykdymo priežastys</i>
1.1. uždavinys. Plėtoti vandens turizmą Klaipėdos rajone.	<p><i>Priemonė 1.1.3. Vandens turizmo trasos Minijos upėje ženklinimas nevykdoma, kadangi šiuo metu neaktuali, kadangi Klaipėdos rajono bendrajame plane yra parengtas atskiras sprendinys šiai sričiai.</i></p> <p><i>Priemonė 1.1.10. Kempingo Karklėje įrengimas (rytinė kelio Nr. 2217 pusė) nevykdoma, nors yra parengta Kempingų įrengimo pajūrio ir pamario zonose galimybių studija pagal kurią vietovei suteikiamas 2 prioritetas teritorijos tinkamumo rekreacinio ir turistinio patrauklumo atžvilgiu ir 3 prioritetas, remiantis teritorijų planavimo dokumentų ir kitų teisės aktų reglamentais. Tikimasi iniciatyvos iš privataus sektoriaus, nes sklypas – privatus.</i></p> <p><i>Priemonė 1.1.11. Stovyklavietės Karklės k. įrengimas (vakarinė kelio Nr. 2217 pusė) nevykdoma, nors yra parengta Kempingų įrengimo pajūrio ir pamario zonose galimybių studija pagal kurią vietovei suteikiamas 2 prioritetas teritorijos tinkamumo rekreacinio ir turistinio patrauklumo atžvilgiu ir 1 prioritetas, remiantis teritorijų planavimo dokumentų ir kitų teisės aktų reglamentais. Tikimasi iniciatyvos iš privataus sektoriaus.</i></p> <p><i>Priemonė 1.1.12. Kempingo Kukuliškių km. Įrengimas nevykdoma. 2016 m. gautas raštas iš VĮ Kretingos miškų urėdijos, jog kempingo įrengimas negalimas, todėl 2016-03-14 Turizmo tarybos posėdyje priimtas sprendimas klausimą svarstyti 2016 m. rudenį (Protokolo Nr. A20-2).</i></p> <p><i>Yra parengta Kempingų įrengimo pajūrio ir pamario zonose galimybių studija pagal kurią vietovei suteikiamas 1 prioritetas teritorijos tinkamumo rekreacinio ir turistinio patrauklumo atžvilgiu ir 6 prioritetas, remiantis teritorijų planavimo dokumentų ir kitų teisės aktų reglamentais. Tikimasi iniciatyvos iš privataus sektoriaus.</i></p> <p><i>Priemonė 1.1.13. Prieplaukos prie Rikinės upelio žiočių įrengimas nevykdoma. 2013 m. Asociacija Karklės prieplauka NMA pateikė paraišką „Investicija į žuvininkystės produktų iškrovimo vietą „Karklės prieplaukos statybos I etapas“ pagal Lietuvos žuvininkystės</i></p>

	<p>sektorius 2007-2013 metų veiksmų programą. Projekto vertė - 5 mln. Lt. Paraiška atmesta ir kitos pakartotiniai nebuvo teiktos.</p> <p>Priemonė 1.1.14. Nardymo centro Karklės k. prie Rikinės prielaukos įrengimas (įrengus prielauką prie Rikinės upelio žiočių) nevykdoma. Tikimasi iniciatyvos iš privataus sektoriaus. Taip pat manoma, jog priemonė galėtų būti įgyvendinta, pastačius prielauką prie Rikinės upelio žiočių.</p> <p>Priemonė 1.1.20. Prielaukos įrengimas Svencelėje nevykdoma. Tikimasi iniciatyvos iš privataus sektoriaus.</p> <p>Priemonė 1.1.21. Kempingo įrengimas Svencelėje nevykdoma. Svencelėje privačia iniciatyva svečių apgyvendinimui yra įrengti konteineriai. Apgyvendinimo paslaugas teikia turistinė stovykla. Yra parengta Kempingų įrengimo pajūrio ir pamaro zonose galimybių studija pagal kurią vietai suteikiamas 4 prioritetas teritorijos tinkamumo rekreacinio ir turistinio patrauklumo atžvilgiu ir 5 prioritetas, remiantis teritorijų planavimo dokumentų ir kitų teisės aktų reglamentais. Tikimasi iniciatyvos iš privataus sektoriaus, nes sklypas – privatus.</p> <p>Priemonė 1.1.23. Vandens turizmo informacinio centro įkūrimas Svencelėje nevykdoma, kol nėra įrengtas prielaukos kompleksas, tol nėra poreikio.</p>
1.2. uždavinys. Plėtoti sporto turizmą Klaipėdos rajone	Visos priemonės vykdomos.
1.3. uždavinys. Vystyti dviračių ir pėsčiųjų takų infrastruktūrą Klaipėdos rajone	<p>Priemonė 1.3.2. Pėsčiųjų ir dviračių tako Gargždai-Kvietiniai įrengimas per A1 magistralę nevykdoma, kadangi Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos nesutinka finansuoti, nes atkarpoje neišvystyta susisiekimo infrastruktūra.</p> <p>2015-01-05 Turizmo tarybos posėdžio metu pasiūlyta planuoti susisiekimą pėsčiųjų-dviračių taku iš Gargždų į Kvietinius statant pėsčiųjų viaduką per magistralinį kelią A1 Vilnius-Kaunas-Klaipėda.</p> <p>2013 m. rugpjūčio 29 d. Tarybos sprendimu Nr. T11-459 patvirtintas Klaipėdos rajono ilgalaikio susisiekimo infrastruktūros objektų vystymo planas iki 2020 metų, kuriuo remiantis minėtam viadukui suteiktas 43 prioritetas, planuojamas lėšų poreikis projektavimui – 34,8 tūkst. Eur.</p> <p>Priemonė 1.3.6. Dviračių-pėsčiųjų tako Klaipėda-Tauralaukis (Žaliakelis E) apie Slengių karjerą įrengimas nevykdoma. 2013 m. rugpjūčio 29 d. Tarybos sprendimu Nr. T11-459 patvirtintas Klaipėdos rajono ilgalaikio susisiekimo infrastruktūros objektų vystymo planas iki 2020 metų, kuriuo remiantis minėtam dviračių takui suteiktas 40 prioritetas, planuojamas lėšų poreikis buvo 1 mln. 360 tūkst. Lt.</p>
1.4. uždavinys. Plėtoti Klaipėdos rajono miestų rekreacinių zonų infrastruktūrą	Visos priemonės vykdomos.
1.5. uždavinys. Vystyti Klaipėdos rajono vandens telkinių rekreacinę infrastruktūrą	Priemonė 1.5.2. Kapstato ežero dalies valymas , nevykdoma. Tikimasi iniciatyvos iš privataus sektoriaus.
1.6. uždavinys. Parengti Klaipėdos rajono turizmo plėtros planavimo dokumentus ir atlikti tyrimus	Priemonė 1.6.3. Kalotės ir Kapstato ežerų sapropelio panaudojimo SPA ir sveikatinimui tyrimas nevykdoma, Tikimasi iniciatyvos iš privataus sektoriaus.
II TIKSLAS. Gamtinio turizmo tinklo plėtra Klaipėdos rajone	
2.1. uždavinys. Vystyti gamtinį turizmą Klaipėdos rajone	Visos priemonės vykdomos.
III TIKSLAS. Kultūrinio turizmo tinklo plėtra Klaipėdos rajone	
3.1. uždavinys. Plėtoti etnoturizmą Klaipėdos rajone	Visos priemonės vykdomos, išskyrus dvi, kurios nebeaktualios, tai būtų:
3.2. uždavinys. Pritaikyti Klaipėdos rajono piliakalnių lankymui	Priemonė 3.3.2. Kantvainių (Žiobriškės) tilto į savivaldybės saugomą srašą įtraukimas. Nebus traukiamas, nes neturi vertingųjų savybių.
3.3. uždavinys. Parengti naujus lankytinus Klaipėdos rajono objektus	Priemonė 3.4.2. Norgėlių piliakalnio padavimų ir legendų surinkimas ir leidinio išleidimas, nebeaktuali, nes 2013 m. Veiviržėnų bendruomenė įgyvendino projektą „Klaipėdos rajono amatų centro įkūrimas Veiviržėnuose“.
3.4. uždavinys. Parengti naujus lankytinus Klaipėdos rajono objektus	
3.5. uždavinys. Viešinti Klaipėdos rajono kultūrinį turizmą	

IV TIKSLAS. Kaimo turizmo paslaugų kokybės palaikymas.	
4.1. uždavinys. Kelti kaimo turizmo paslaugų teikėjų kvalifikaciją.	Visos priemonės vykdomos.

Šaltinis: sudaryta autorių

Iki 2018 m. pabaigos visa apimtimi buvo įgyvendinti 2 tikslai iš 4 (50 proc.):

II tikslas. Gamtinio turizmo tinklo plėtra Klaipėdos rajone.

IV tikslas. Kaimo turizmo paslaugų kokybės palaikymas.

Iki 2018 m. pabaigos visa apimtimi buvo įgyvendinta 7 uždaviniai iš 13 (53,85 proc.):

I tikslas 1.2. uždavinys „Plėtoti sporto turizmą Klaipėdos rajone“ ir 1.4. uždavinys „Plėtoti Klaipėdos rajono miestų rekreacinių zonų infrastruktūrą“;

II tikslas 2.1. uždavinys „Vystyti gamtinį turizmą Klaipėdos rajone“;

III tikslas 3.1. uždavinys „Plėtoti etnoturizmą Klaipėdos rajone“, 3.2. uždavinys „Pritaikyti Klaipėdos rajono piliakalnių lankymui“ ir 3.5. uždavinys „Viešinti Klaipėdos rajono kultūrinį turizmą“.

IV tikslas 4.1. uždavinys „Kelti kaimo turizmo paslaugų teikėjų kvalifikaciją“.

Apibendrinta Klaipėdos rajono TPP iki 2020 m. priemonių įgyvendinimo lentelė pagal tikslus ir uždavinius pateikiama 3 priede.

III. IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS NAUJAM TURIZMO PLĖTROS PLANUI

Lyginant plano įgyvendinimą iki 2014 metų ir iki 2018 metų (žr. 2.2.1. pav.) galime matyti, jog iki 2018 m. Klaipėdos rajono turizmo plėtros plano įgyvendinimas pagerėjo. Plano pasiekimo tendencija rodo, jog jei planas šiuo metu nebūtų atnaujinamas ir toliau dar du metus vyktų jo įgyvendinimas, tai iki 2020 metų įgyvendinimo procentas dar padidėtų, nes iki 2018 m. įgyvendinta jau 75 proc., t. y. trys ketvirtadaliai.

Klaipėdos rajono savivaldybė, viena iš nedaugelio Lietuvos savivaldybių turinčių Turizmo tarybą, kuri aukštesniu lygiu vykde plano įgyvendinimo stebėseną.

Turizmo taryba teikia pasiūlymus Klaipėdos rajono savivaldybės institucijoms ir įstaigoms: dėl rajono turizmo plėtros strategijos ir priemonių plano rengimo ir įgyvendinimo; dėl priemonių, reikalingų Savivaldybėje esančių rekreacinių teritorijų apsaugai, plėtojant jose poilsio ir turizmo veiklą, rengimo ir vykdymo; Savivaldybės teritorijos turizmo išteklių ir paslaugų rinkos analizės, turizmo informacijos, rajono įvaizdžio, reklamos ir rinkodaros klausimais; dėl turizmo infrastruktūros plėtojimo; turizmo verslo skatinimo ir rėmimo klausimais. Taip pat svarsto Klaipėdos rajono savivaldybės dokumentų, susijusių su turizmo plėtra rajone, projektus ir teikia su jais susijusius pasiūlymus Savivaldybei. Bei teikia pasiūlymus šalies savivaldos institucijoms, Klaipėdos regiono plėtros tarybai, Valstybiniam turizmo departamentui dėl šalies ir regiono turizmo plėtros. *Priežiūros sistemos trūkumai:*

Nėra tikslų, uždavinių ir priemonių rodiklių (rodiklių atspindinčių kokybinius veiklos rezultatus) bei siektinų reikšmių, kurių pagrindu būtų galima daryti išvadas apie rodiklių dinamikos kryptingumą ir pakankamumą vizijos įgyvendinimui.

Rekomenduojama:

- Atnaujinant rodiklių sąrašą, jį sudaryti „einant iš apačios į viršų“, t.y. pavyzdžiui nuo priemonių iki tikslų, kuomet priemonėms matuoti būtų sudarytas plačiausias sąrašas rodiklių, kuriuos kaskaduojant į viršų būtų galima stebėti uždavinio įgyvendinimą ir tikslų pasiekimo efektyvumą.

Klaipėdos rajono turizmo plėtros plano iki 2020 m. įgyvendinimo išsami analizė buvo atliekama keliais etapais: analizuojama turizmo plėtros plano rengimo eiga; analizuojamas turizmo plėtros plano įgyvendinimas; vertinamas efekto rodiklių pasiekimo lygis, ir atliekamas priemonių įgyvendinimo vertinimas.

Klaipėdos rajono TPP iki 2020 m. įgyvendinimui iš viso buvo suformuoti: 4 tikslai, 13 uždavinių ir 72 priemonės. Daugiausiai priemonių buvo numatyta pirmam tikslui - aktyvaus turizmo tinklo plėtrai Klaipėdos rajone, mažiau – trečiam tikslui – kultūrinio turizmo tinklo plėtra Klaipėdos rajone, o mažiausiai – antram tikslui – gamtinio turizmo tinklo plėtrai Klaipėdos rajone ir ketvirtam tikslui – kaimo turizmo paslaugų kokybės palaikymui.

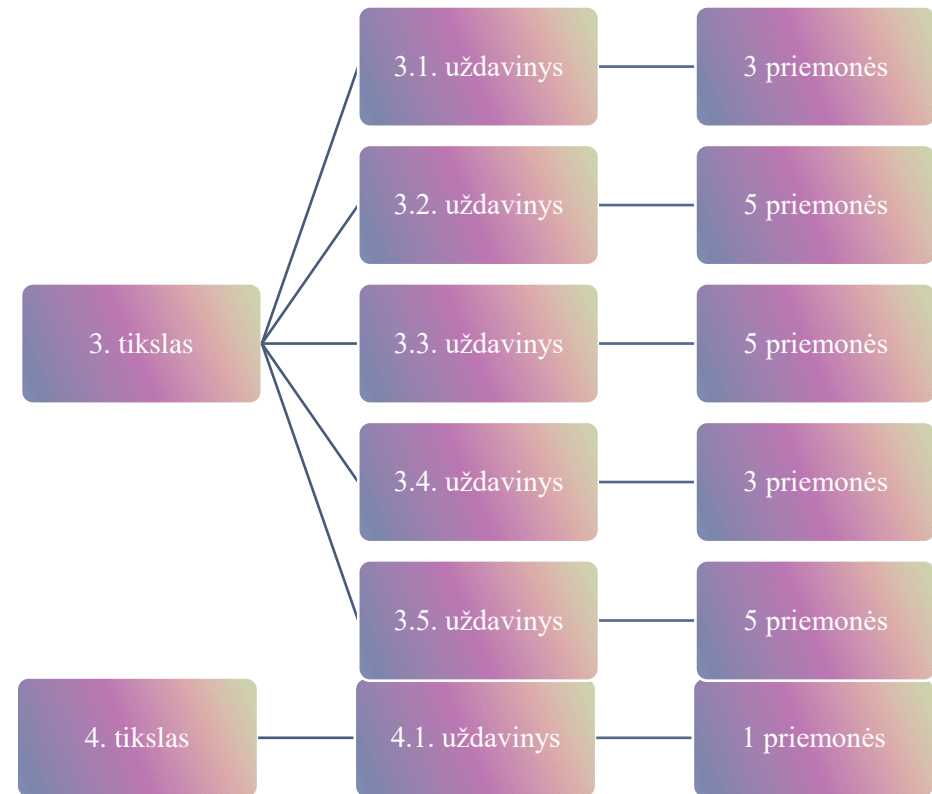
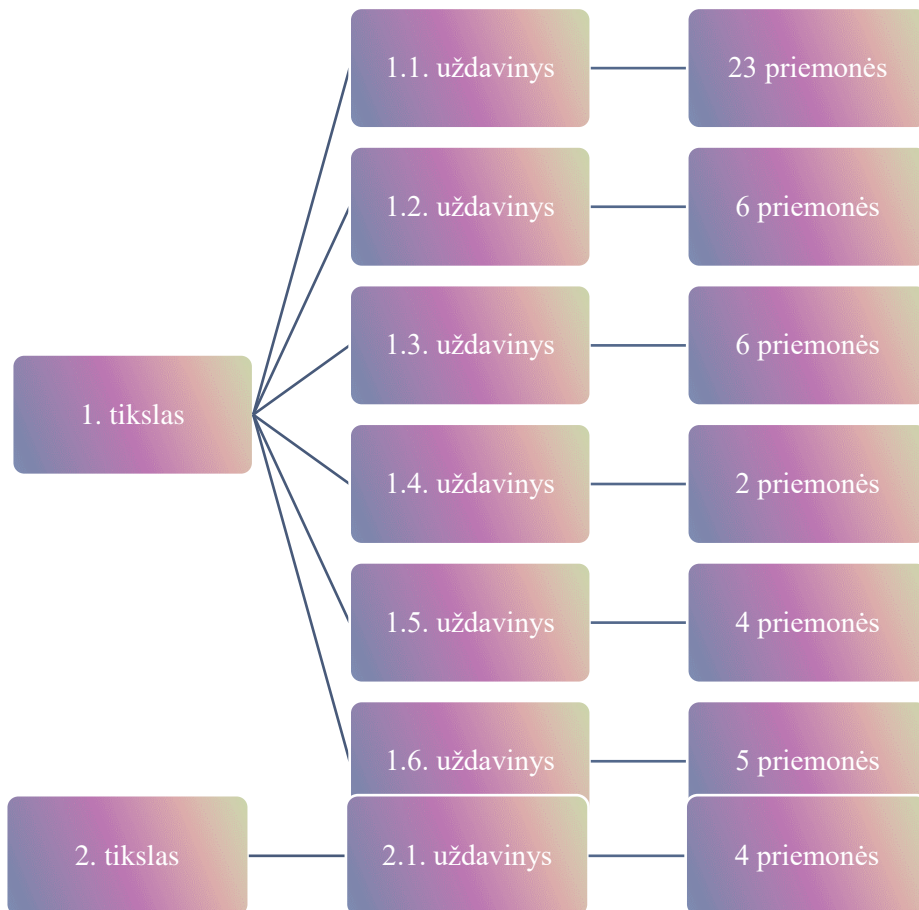
Klaipėdos rajono TPP iki 2020 m. vykdomų ir įvykdytų priemonių procentas 2018 m. pabaigai siekė 75,00 proc. Geriausiai vykdomi 2018 m. pabaigai tikslai, lyginant įgyvendintas priemones, buvo: **II tikslas** – 50 proc., jame numatytas 1 uždavinys ir 4 priemonės, šiuo metu 2 priemonės dar įgyvendinamos; **III tikslas** – 29 proc. iš numatytos 21 priemonės, 6 yra jau įgyvendintos; **II tikslas** – 20 proc. iš 46 priemonių, įgyvendintos 9 priemonės; **IV tikslas** – 0 proc. nes numatyta tik 1 priemonė, kuri šiuo metu dar įgyvendinama.

Kadangi priemonių įgyvendinimo vertinimas matuojamas 2018 m., o pačios priemonės dar 2 metus bus vykdomos, tikėtina, priemonių įgyvendinimo dalis padidės.

Pagrindinės neįgyvendintų priemonių priežastys – arba nebuvo gautas finansavimas (jis nusikėlė vėlesniam laikotarpiui), arba laikui bėgant tos priemonės tapo nebeaktualios, neatsirado poreikio jas įgyvendinti, bei tikėtasi iniciatyvos iš privataus sektoriaus.

IV. PRIEDAI

1 PRIEDAS. KLAIPĖDOS RAJONO TURIZMO PLĖTROS PLANO IKI 2020 M. TIKSLŲ, UŽDAVINIŲ IR PRIEMONIŲ SUVESTINĖ

**2 PRIEDAS. KLAIPĖDOS RAJONO TURIZMO PLĖTROS
PLANO IKI 2020 M. EFEKTO RODIKLIŲ SUVESTINĖ**

Rodiklio eilės numeris	Rodiklio pavadinimas	Mato vienetas	Informacijos šaltinis	Rodiklio kaitos tendencija	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Tendencija
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Turistų skaičius apgyvendinimo įmonėse	asm.	Statistikos departamentas	Didinti	11529	12301	11479	12702	16377	18659	Didėjanti
2.	Apgyvandinimo įmonių užimtumas (Viešbučiai ir panašios laikinos buveinės)	%	Statistikos departamentas	Didinti	32,9	29,2	21,9	19,1	23,1	22,7	Kintanti
3.	Apgyvandinimo įmonių užimtumas (Viešbučiai ir svečių namai)	%	Statistikos departamentas	Didinti	32,9	29,2	21,9	26,4	34,2	30,5	Kintanti
4.	Nakvynių skaičius apgyvendinimo įstaigose	vnt.	Statistikos departamentas	Didinti	54768	62082	53274	53684	55224	65187	Kintanti
5.	TIC lankytojų skaičius	vnt.	TIC veiklos ataskaitos	Didinti	8305	8556	7559	8369	9435	10413	Didėjanti
6.	TIC tinklapio lankytojų skaičius	vnt.	TIC veiklos ataskaitos	Didinti	N. d.	22296	17381	36010	53950	78798	Didėjanti

Šaltinis: sudaryta autorių

**3 PRIEDAS. KLAIPĖDOS RAJONO TURIZMO PLĖTROS
PLANO IKI 2020 M. PRIEMONIŲ PASIEKIMO
SUVESTINĖ PAGAL TIKSLUS, UŽDAVINIUS**

	Vykdoma	Įvykdyta	Nevykdoma	Nebeaktualu	Viso:
1.tikslas	21	9	13	3	46
1.1. uždavinys	10	3	9	1	23
1.2. uždavinys	4	2	0	0	6
1.3. uždavinys	2	2	2	0	6
1.4. uždavinys	2	0	0	0	2
1.5. uždavinys	3	0	1	0	4
1.6. uždavinys	0	2	1	2	5
2.tikslas	2	2	0	0	4
2.1. uždavinys	2	2	0	0	4
3.tikslas	13	6	0	2	21
3.1. uždavinys	3	0	0	0	3
3.2. uždavinys	3	2	0	0	5
3.3. uždavinys	2	2	0	1	5
3.4. uždavinys	0	2	0	1	3
3.5. uždavinys	5	0	0	0	5
4.tikslas	1	0	0	0	1
4.1. uždavinys	1	0	0	0	1
Viso:	37	17	13	5	72

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Klaipėdos rajono turizmo plėtros iki 2020 m. plano 2018 m. metinę priemonių vykdymo ataskaitą